

pasaulas izgudrojumu izstrādē. Slovēnijas zinātnes vēsture aizsākusies ar ģēnijiem, kuri strādājuši vēl sveču gaismā un bez interneta palīdzības, – tie ir tādi zinātnieki kā Janezs Vajkards Valvasors (Karaliskās Londonas biedrības biedrs 17. gs), Jurijs Vega (logaritmu tabulas, 18. gs.), Jožefs Stefans (radiācijas likums, 19. gs), Frics Pregls (Nobela balvas ieguvējs organiskajā ķīmijā, 20. gs sākums) vai raķešu inženieris Hermans Potočniks Nordungs.

Mūsdienu Slovēnijas zinātne un izpēte seko šo pionieru pēdās. 'Tā ir ārkārtīgi daudzpusīga un, pateicoties augstajiem kvalitātes standartiem, pazīstama visā pasaulē. Dažās izpētes nozarēs, piemēram, datorzinībās un nanotehnoloģijā, Slovēnija ieņem vienu no pirmajām vietām pasaulē. Zināšanas ir viens no galvenajiem nacionālās attīstības pilāriem, un Slovēnijas izpētes politika seko visu modernu nāciju ceļam.

Kopš 1991. gada Slovēnija aktīvi piedalās ES un citās Eiropas izpētes un attīstības programmās; tikai Eiropas izpētes struktūras programmās vien Slovēnija jau ir piedalījies vairāk nekā tūkstoš projektos.

Tūrisms

Ikviens gadalaiks ir lielisks, lai apskatītu Slovēniju. Šis zaļais Eiropas nostūris ir patiešām īpašs: lai arī kad jūs šķērsosiet robežu, jūsu skatam pavērsies ārkārtīgi daudzveidīga un elpu aizraujoša ainava, savukārt draudzīgi cilvēki un izsmalcināta virtuve, veselības kūrorti un spa centri, tūristu fermas un sporta iespējas piedāvā kaut ko ikkatrai gaumei. Šī ir vieta, kur sevi palutināt. Vien divu stundu brauciena attālumā no Vidusjūras zilajiem plašumiem atrodas Alpu virsothnes. No turienes nav tālu līdz Panonijas līdzenumiem vai viegli izliektajiem Doļenskas pakalniem. Un pa ceļam ir novietota noslēpumainā Karsta un tās pazemes pasaule. To visu vieno zaļā krāsa un, protams, neskartā daba. Nemaz nerunājot par termālajiem avotiem! Viss atrodas tuvu un ir viegli sasniedzams, tādēļ Slovēnijas apmeklējums ir pieredze, ko vēlēšities atkārtot! Slovēnijā saule spīd vairāk nekā 2000 stundu gadā, tādēļ visi gadalaiki piedāvā patīkamu atpūtu. Daudzas brīnišķīgas vietas pārsteigs pat visprasīgākos viesus. Golfa laukumi, slēpošanas trases, dažādu sporta veidu iespējas, adrenalīns un aizrautība iedvesmos pat visprasīgākos sporta entuziastus. Piedāvājumā ir ritenbraukšana, pārgājieni un pat ekstrēmie sporta veidi un dažādi relaksācijas pasākumi. Kas ārzemniekiem Slovēnijā patīk visvairāk? Vispirms – entuziasma izpausmes. Tad viesi apgalvo, ka Slovēnija ir patīkama valsts, kas nomierina garu un atspirdzina miesu, īpaši, pateicoties neskartajai dabai, mērenajam klimatam, viesmīlībai, draudzīgajiem cilvēkiem un daudzajiem termālajiem avotiem. Viņi piebilst, ka Slovēnijas izcilība slēpjas tās daudzveidībā, gadsimtu gaitā nosargātajās vērtībās cilvēka un dabas saskaņā un tajā, ka Slovēnija ir tīra, moderna un droša valsts. To apšaubīt nav pamata.

Logara ieleja. Foto: Jakše-Jeršič

Slovēnija ir pasaulslaveno Lipīcas zirgu dzimtene. Foto: Darinka Mladenovič

Slovēnijas baudas

Mūsdienu Slovēnijas virtuve apvieno Alpu, Vidusjūras un Panonijas reģionu kultūru un civilizāciju ietekmes. Sociālās un vēsturiskās izaugsmes gadsimti šajā krustpunktā radījuši īpatnējus kultūras un dzīvesstila veidus, nevis asimilējot, bet radot unikālu un oriģinālu daudzveidību it visā, ieskaitot kulināriju. Tradicionālā Slovēnijas virtuve ietver graudaugus, svaiga piena produktus, gaļu, zivis, dārzeņus, kartupeļus, olīvas un kūpinātu šķiņķi. Atkarībā no reģiona, protams, tā apvieno lauku, pilsētu un mūku ordeņu ietekmes. Līdz ar gardajiem ēdieniem gardēžus Slovēnijā priecēs arī neticami plašā vīnu izvēle. Patiesi dzīves baudītāji var izvēlēties apmeklēt termālos avotus un kūrortus, tūristu fermas un augstākās klases restorānus.

Potica ir populāra Slovēnijas kūka. Foto: Tomo Jeseničnik

Škocjanas alas. Foto: Jakše-Jeršič

Viduslaiku Pirana ir pievilcīgs kūrorts pie Adrijas jūras. Foto: Jakše-Jeršič

Kultūra un māksla

Mākslai un kultūrai ir īpaša vieta Slovēnijas vēsturē, jo pagātnē tas bija veids, kā slovēņiem daudzējādā ziņā kompensēt nacionālo politisko un valstisko institūciju trūkumu. Slovēņu attieksme pret nacionālo kultūru ir aktīva – Slovēnijā ir labi attīstīts kultūras institūciju, organizāciju un asociāciju tīkls, ko var pielīdzināt pat visattīstītākajām Eiropas valstīm. Bagātā kultūras dzīve kūsā ne tikai valsts lielākajās pilsētās, bet burtiski katrā Slovēnijas nostūrī. Gandrīz ikviens slovēnis sirdī ir rakstnieks, gleznotājs, pavārs, dejotājs, vīndaris, mūziķis, režisors, aktieris, blogeris vai gravieris. Viņi zina, kā pārvērst mākslā it visu, ko mīl. Papildus

dažādu mākslas un amatu veidu, kas nodoti no paaudzes paaudzē, pratējiem, slovēņi gūst panākumus arī modernās mākslas formās, kas pieejamas visām paaudzēm. Kultūras pasākumi ir neticami apmeklēti – dažādi festivāli (īpaši vasaras mēnešos) iepriecina tuvus un tālus apmeklētājus. Populāri ir gan koncerti, gan teātra izrādes; slovēņiem patīk lasīt un viņi lepojas ar savām kultūras tradīcijām. Jāmin France Prešerenš, dzejnieks, kurš ir slovēņu dzejas lepnums un valsts himnas „Zdravljica” autors. Himna aicina uz nāciju sadraudzību un ir zdravljica – tosts – visiem labajiem cilvēkiem.

Kurenti, populāras karnevala figūras. Foto: Tomo Jeseničnik

Idrijas mežgīnes. Foto: Jaka Vinšek

Akapella grupa „Perpetuum Jazzile”. Foto: Irena Herak/Minutainmanj

Baleta izrāde. Foto: SNG Opera i balet

Es jūtu Slovēniju vai „Slovēņu zaļais”

Slovēnija sevi reklamē ar zīmolu “I feel Slovenia” (Es jūtu Slovēniju), kas pauž dabas un slovēņu rakstura līdzsvaru; tas runā par neskartu dabu un vēlmi to saglabāt. Tā pamatā ir zaļā krāsa, jo meži aizņem vairāk nekā pusi valsts teritorijas – Slovēnijā zaļais ir vairāk nekā krāsa; tas ir „Slovēņu zaļais”, kas atspoguļo dabas miera un slovēņu rakstura līdzsvaru. Tas stāsta par neskarto dabu un mūsu apņēmību to aizsargāt. Tas simbolizē dzīvesstila, kas apvieno aizrautības, ar kādu slovēņi seko saviem mērķiem, un kopējās vīzijas virzīties uz priekšu, domājot par dabu, līdzsvaru. Slovēņu zaļais parāda arī pievēršanos svarīgākajam, ko slovēņi sajūt savās rokās. Kā arī par visu maņu harmoniju, kas jūs sagaida Slovēnijā. Tādējādi Slovēniju atcerēsities ne tikai vizuāli. Slovēnijas atmiņas apvieno meža smaržu, strauta urdēšanu, pārsteidzošo ūdens garšu un mīkstu koku. Mēs tiešām varam sajust Slovēniju.

Ļubļana. Foto: Valdības sakaru birojs